

A Fővárosi Ítéltábla a Komlói és Szép Ügyvédi Iroda (felperesi képviselő címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Halászné dr. Balkay Hanna ügyvéd (alperesi képviselő címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2014. május 8-án meghozott 3.G.41.263/2012/27. sorszámu ítélete ellen a felperes részéről 28. és 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2015. január 28-án megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 127.000 (Százhuszonnétezer) forint másodfokú eljárással felmerült ügyvédi költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az Államnak külön felhívásra az illetékes állami adóhatóság felhívása útján 1.801.000 (Egymillió-nyolcszázegyezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogvita elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes, mint vállalkozó és az alperes, mint megrendelő, a (ingatlan címe) szám alatti társasház magasépítési kivitelezési munkáinak elvégzése tárgyában kötött 2008. november 13-án egymással vállalkozási szerződést. E szerződés - egyebek mellett - rögzítette, hogy a vállalkozás formája generálkivitelezés, és a vállalkozói díj összegét a felek, mint átalányárat 700.835.622 forint összegben határozták meg. A projekt bankfinanszírozásában létesült, a szerződés szerint a megrendelő előleget nem fizet, csak a teljesítésigazolással ellátott számlákat ismeri el, míg a részszámlából 10%-ot teljesítési garancia fedezetére visszatart. A visszatartott összeg 50%-a sikeres műszaki átadást követően kerül kifizetésre, míg a fennmaradó 50% egy évig, jótulajdonosi garanciális visszatartásként funkcionál. A részszámlák és a végösszeg kifizetése átutalással, az igazolt számla kézhezvételétől számított 30 naptári napon belül történik. A szerződés szerint a vállalkozó jogosult alvállalkozókat a megrendelő előzetes hozzájárulása alapján igénybe venni. A vállalkozó az esedékes vállalkozói díjakat kifizeti, melyről a megrendelő részére írásbeli nyilatkozatot ad. A szerződést a megrendelő - jelen per alperese - nevében, annak meghatalmazása alapján a D D I Kft. képviselője írta alá.

A felperes pénzügyi nehézségei miatt az építkezés befejezhetősége érdekében a felperes, az alperes, és az F B T Kft., a F T Kft., a K G Kft., a B T Kft., az A F S Kft., a K P Kft., a P C B Bt., valamint a

J F É V Kft. (alvállalkozók) 2010 szeptemberében külön-külön háromoldalú megállapodásokat kötöttek. E szerződésekben a felperes mint generálkivitelező vállalta - egyebek mellett - az adott alvállalkozóval fennálló szerződése alapján, az abban foglaltak szerződésszerű teljesítésének a fenntartása mellett az alvállalkozó munkájához szükséges munkaterület biztosítását, a munkavégzés folyamatos irányítását, ellenőrzését, illetve kötelezettséget vállalt a megrendelő műszaki ellenőre által az alvállalkozói munka elvégzésének az igazolása esetén a teljesítésigazolás kiadására. A megrendelő (alperes) - többek között - vállalta, hogy a beruházást finanszírozó bank részére az alvállalkozói díj kifizetése érdekében az alvállalkozói számlákat a megállapodás elválaszthatatlan 1. számú mellékletét képező engedményezési szerződés alapján a lehívási kérelemben elhelyezi, és a kifizetésről a lehívás menetének megfelelően gondoskodik. Az alvállalkozók a szerződések alapján kötelezettséget vállaltak a megállapodás 1. számú mellékletében rögzített munkák határidőn belül, megfelelő minőségben történő elvégzésére. A megállapodásban foglaltak szerint az alvállalkozók a teljesítésigazolás kiadását követő három napon belül jogosultak a végszámla kiállítására, melyeket az engedményezéshez az alperes meghatalmazottja rendelkezésére kell bocsátani. Tudomásul vették, hogy a számlák végösszegéből a megállapodásokban összezszerűen megjelölt, esetenként eltérő összegű jóteljesítési garancia visszatartására kerül sor, mely az egy éves utó-felülvizsgálati eljárás sikeres befejezését követően kerül részükre kifizetésre.

A háromoldalú megállapodásokkal egyidőben a felperes, mint engedményező az alvállalkozókkal, mint engedményesekkel - a megállapodások mellékletét képező - önálló engedményezési szerződéseket is kötött. E szerződésekben a felek rögzítették, hogy a kötelezettel (alperessel) kötött vállalkozási szerződés alapján az engedményező generálkivitelezőként építi a megjelölt ingatlant. Ezen szerződések nevesítve tartalmazzák, hogy az engedményező milyen munkák elvégzésére kötött vállalkozási szerződéseket az egyes engedményesekkel, rögzítve azt is, hogy a „hátralévő munkák befejezéséről” kötöttek a felek újabb megállapodást. Az egyes engedményezési szerződések szerint az engedményező a kötelezettel szemben fennálló követeléséből a szerződések elválaszthatatlan mellékletét képező, teljesítésigazolással ellátott számlán szereplő, engedményezési szerződésenként eltérő összegű követelést engedményez engedményesre. A szerződés 3. pontja szerint az engedményező és az engedményes megállapodtak abban, hogy az engedményes a számláit az engedményezőnek nyújtja be, a kötelezett (alperes) pedig a hitelszerződés alapján a bank által rendelkezésre tartott beruházási hitelből való lehívással az engedményes számláit közvetlenül az engedményesnek tartozik megfizetni.

A megkötött engedményezési szerződések, illetve megállapodások alapján az egyes alvállalkozókra az alábbi összegek kerültek engedményezésre, illetve az alábbi összegek kerültek jóteljesítési garanciaként visszatartásra.

Az F B T Kft.-nél 1.640.000 forint, illetve 200.000 forint, a F T Kft.-nél 9.010.000 forint, illetve 3.042.000 forint, a K G Kft.-nél 26.000.000 forint, illetve 10.000.000 forint, a B T Kft.-nél 7.793.000 forint, illetve 3.118.000 forint, az A F Kft.-nél 5.758.000 forint, illetve 645.000 forint, a K P Kft.-nél 1.682.000 forint, illetve 84.000 forint, a P C B Kft.-nél 10.280.000 forint, illetve 2.000.000 forint, és a J F Kft.-nél 13.500.000 forint, illetve 3.500.000 forint az engedményezett, illetve a visszatartott összeg.

Mivel a fenti megállapodásokban vállalt befejezési határidő eredménytelenül telt el, így 2010. december 1-jén a megrendelő, a generálkivitelező és a F T Kft. újabb megállapodást kötött egymással. A szerződés szerint a további károk elkerülése érdekében a generálkivitelező az alvállalkozót bízta meg a társasház befejezésével, melynek végső határidejét 2010. december 15. napjában határozták meg a felek. A hátralévő munkák vállalkozói díját 20.502.000 forint + 1.070.000 áfa összegben véglegesítették.

Az alperes és a felperes 2010. december 13-án módosították a köztük érvényben lévő vállalkozási szerződést, és az egy év múlva kifizetendő visszatartás összegét 22.520.000 forint összegben határozták meg.

Az alvállalkozók a munkát elvégezték, míg a teljesítéssel leigazolt munkák a visszatartás jogának gyakorlása mellett, az alvállalkozók részére kifizetésre kerültek.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 22.520.000 forint tőke és ennek 2011. december 13. napjától számított késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére.

Az volt az álláspontja, hogy a felek közötti vállalkozási szerződés alapján ez az összeg őt illeti, ugyanis nem változott meg úgy a felek közötti jogviszony, hogy ne a felperes lenne a teljesítésre kötelezett, így ő maradt a jogosult az alvállalkozók teljesítése alapján a vállalkozói díjakra is, melyet alátámaszt az is, hogy az alpereshez a felperes nyújthatta be a számlákat.

Hangoztatta, hogy engedményezés a felek között nem jött létre, illetve az érvénytelen, mivel az engedményezési szerződések nem tartalmazzák az engedményezés tárgyát, továbbá csak létező követelés engedményezhető. Felhívta a figyelmet arra, hogy a felek között csak 2010 decemberében került sor a szerződés módosításra és a visszatartás pontos összegének a meghatározására, azonban a korábban megkötött háromoldalú megállapodásokban rögzített visszatartások összege megegyezik a későbbi szerződés módosításban szereplő összeggel. Ha mégis létrejött volna a felek között az engedményezés, úgy azt a 2010. decemberi szerződés módosítással a felek felülírták, mely nem tartalmaz utalást az engedményezésre, illetve arra, hogy a visszatartás összege ne a felperest illelné. Hivatkozott arra is, hogy az engedményezésekhez kapcsoló számlák kiállításának és fizetésének határideje sok esetben későbbi, mint maga az engedményezés, vagyis ezek az engedményezéskor nem is létezhetek. Utalt arra is, hogy a csatolt számlák nem a felperesnek az alperes felé kiállított számlái, de nem állapítható meg az sem, hogy az engedményezések érintik-e a per tárgyát képező követeléseket. Vitatta továbbá felperes a szerződés módosításokat, illetve megállapodásokat aláíró képviseleti jogosultságát is.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy az alvállalkozók az építkezés befejezését csak arra az esetre vállalták, ha biztosítva látják a jövőbeli munkájuk ellenértékének a megfizetését, melyre figyelemmel került sor az engedményezések és a háromoldalú szerződések megkötésére. Kitért arra is, hogy a perbeli projekt banki finanszírozással valósult meg, ezért egy generálkivitelező váltás hátráltatta volna a beruházás megvalósítását. Így az a konstrukció került alkalmazásra, hogy a generálkivitelező papíron továbbra is a felperes maradt - bár munkát egyáltalán nem végzett - és a feladatait az egyik alvállalkozója, a F T Kft. vette át. A konstrukció szerint az elvégzett munkákat az alperes a felperes felé igazolja le, aki ugyancsak leigazolja az alvállalkozóinak, és az alvállalkozók engedményezés útján közvetlenül kerülnek kifizetésre. Előadása szerint az alvállalkozóknak járó összegek minden egyes esetben újratárgyalásra kerültek, azonban az alperes érdekeinek védelmében egy fix összegű visszatartást is meghatároztak, mely összegek csak egy év múlva váltak esedékessé. A szerződés módosításkor ezért az az összeg került feltüntetésre visszatartásként, ami az egyes alvállalkozókkal kötött megállapodásokban szereplő visszatartások összege. Határozott álláspontja szerint a szerződéseket arra jogosult írta alá, az engedményezés tárgya is pontosan meghatározásra került, így alaptalan a szerződés létrejöttének hiányára, illetve annak semmisségére való hivatkozás. Utalt arra is, hogy az engedményezés alapján a visszatartások kivételével az alvállalkozóknak járó összegek kifizetésre kerültek, így amennyiben a vállalkozói díj az alvállalkozóknak jár, úgy a visszatartás is őket illeti.

Hangoztatta, hogy a teljesítésre az alperes közvetlenül szerződött az alvállalkozókkal, így a vállalkozói díj már őket illeti, melyet alátámaszt az is, hogy a használatbavételei engedéllyel és a kijavítással kapcsolatos munkák után már a F T Kft. állította ki a számlákat az alperes felé, míg a felperes közreműködésével sikeres átadás-átvétel nem történt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, az alperes részére 914.400 forint perköltség, míg az állam javára 1.351.200 forint le nem rótt illeték megfizetésére.

Az eljáró törvényszék a kereset elbírálásakor még irányadó Ptk. 389. § felhívását követően rögzítette, miszerint a felek között nem volt vitás, hogy köztük 2008. november 13-án vállalkozási szerződés jött létre, mely szerződés értelmében a felperes vállalkozói díjra jogosult és a teljesítéshez alvállalkozókat vehet igénybe. A megállapodás szerint az alperes a felperes felé tartozik megfizetni a vállalkozói díjat, míg az alvállalkozók vállalkozói díját a felperes köteles kiegyenlíteni. Nincs jogi akadálya azonban annak, hogy az építtető ne egy generálkivitelezővel, hanem minden egyes vállalkozóval külön-külön megállapodjon. Vizsgálta, hogy a perbeli esetben az előbbi konstrukciót felváltotta-e az utóbbi, melynek bizonyítása az alperest terhelte.

E körben rögzítette, hogy a 2010. december 13-án kelt vállalkozási szerződés módosítás 3. pontja is úgy rendelkezik, hogy a jelen módosítással nem érintett szerződési feltételek változatlan formában érvényesek, míg a módosítás csak a visszatartás összegét szabályozza. Felhívta a figyelmet arra, hogy a 2010 szeptemberében megkötött megállapodások sem tartalmaznak olyan rendelkezést, mely szerint a felperes a továbbiakban már nem lenne generálkivitelező, vagy a 2008. novemberi szerződés megszűnt volna. Így nem osztotta azt az alperesi álláspontot, hogy a vállalkozási szerződés alapján az alperes felperes felé fennálló fizetési kötelezettsége megszűnt volna az alvállalkozók és közte létrejött jogviszonyra tekintettel. A Ptk. 222. § és 223. § rendelkezéseinek felhívását követően megállapította azt is, hogy az alperes csatolta a szerződés aláírására vonatkozó meghatalmazását, míg a perben nem merült fel arra adat, mely szerint a D D P T Kft. részére adott meghatalmazás visszavonásra került volna, így a meghatalmazott a megállapodások és a szerződésmódosítás aláírására jogosult volt.

Kifejtette, alperest terhelte annak bizonyítása, hogy felperes az alperessel szembeni perbeli követelését az alvállalkozókra engedményezte. Rögzítette, nincs akadálya annak, hogy a megrendelő, a generálkivitelező és az alvállalkozók megállapodjanak a korábbi szerződéstől függetlenül a hátralévő munkák elvégzésében, díjában, határidejében, de annak sem, hogy a garanciális visszatartások összegét újraszabályozzák. A törvényszék álláspontja szerint ez történt a 2010 szeptemberében megkötött háromoldalú megállapodásokban is.

Életszerűnek tekintette, hogy az alvállalkozók csak arra az esetre vállalták a további munkavégzést, ha biztosítva látták a vállalkozói díjuk megtérülését. Adott esetben a felperes anyagi ereje 2010 évben „megroppant”, melyet alátámaszt az is, hogy 2011. év elején már felszámolás alá került. Ilyen helyzetben állapodtak meg a felek abban, hogy a még hátralévő munkák ellenértékét már előre az alvállalkozókra engedményezik. A Ptk. 328. §-330. §-ainak idézését követően az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a hivatkozott engedményezési szerződések a háromoldalú megállapodások mellékletét képezik, és az alvállalkozók által elvégzendő munka nemét is az engedményezési szerződések tartalmazzák, míg a visszatartások összege a megállapodásokban került feltüntetésre. Az engedményezési szerződések 3. pontja tartalmazza továbbá azt is, hogy bár az alvállalkozók a számlájukat a felperesnek nyújtják be, de azt az alperes a beruházási hitelből közvetlenül fizeti meg az alvállalkozóknak. Ez az oka annak is, hogy az engedményezési szerződések mellé nem a felperes, hanem az alvállalkozók által kiállított számlák kerültek. Rögzítette, az engedményezési szerződés 2. pontja valóban pontatlanul fogalmaz akkor, amikor a kötelezettel szemben fennálló követelésről tesz említést, mivel az engedményezés tárgya jövőbeni követelés. Ez a szerződéses konstrukció a háromoldalú megállapodásokból és az engedményezési szerződésekéből is visszakövetkeztethető, de ezt erősítette a tanú vallomása is, aki bár érdektelennek nem tekinthető, azonban az általa előadottak összhangban álltak a csatolt dokumentumokkal.

Az első fokon eljáró törvényszék álláspontja az volt, hogy az engedményezési és a háromoldalú szerződések egyértelműen megállapítható, hogy az engedményezési szerződésben meghatározott

összeből kerül visszatartásra az az összeg, amit a háromoldalú megállapodás határoz meg. A garanciális visszatartások összegei - egy kivételével -, akkor is a háromoldalú megállapodásban foglalt összegek maradtak, ha az alvállalkozó végül kisebb összegről állíthatott ki számlát, mint azt az engedményezési szerződés tartalmazza. Mivel pedig a felperes a garanciális visszatartások összegét követeli az alperestől, így követelését az engedményezések érintik, ezért a bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy az engedményezési szerződések létrejöttek-e. A törvényszék a Ptk. 205. §-ában foglaltakra utalással rögzítette, hogy a háromoldalú megállapodás és az engedményezési szerződés együttes értelmezéséből pontosan megállapítható, hogy milyen összeg került engedményezésre, és az is, hogy ezt hogyan és milyen módon kell megfizetni az alvállalkozók részére. Megállapítható továbbá az is, hogy a még hátralévő munkák ellenértékéért „vásárolják” meg az alvállalkozók azt a felperesi követelést, ami ezen munkák elvégzése miatt keletkezik a felperes részéről az alperessel szemben. Az engedményezési szerződések tehát létrejöttek, nem mond ennek ellent a felperes által hivatkozott eseti döntés tartalma sem.

A törvényszék kitért arra is, hogy a szerződés érvénytelennek sem minősül, és kiemelte, hogy az engedményezés célja az építkezés befejezése volt, az engedményezés nélkül pedig az egyébként engedményezett követelés létre sem jött volna. Utalt arra is, hogy jelen pernek nem képezte tárgyát annak vizsgálata, hogy az alvállalkozók és jelen per alperese egymással elszámoltak-e, ez a jogvita eldöntése szempontjából irreleváns. Idézhető cím hiányában mellőzte a volt felperesi ügyvezető, valamint az engedményesek képviselőinek meghallgatását.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatását, az alperes kereseti kérelem szerinti marasztalását, valamint perköltség viselésére való kötelezését kérte.

Tényként rögzítette, hogy a felek 2008. november 13-án vállalkozási szerződést kötöttek a megjelölt társasház magasépítési munkáinak elvégzésére, majd a beruházás befejezése előtt, 2010. december 13-án módosították a szerződés 4.5 pontját. Eszerint a garanciális munkálatokra visszatartott összegből egy év múlva, 2011. december 13-áig 22.520.000 forintot kell kifizetni, amennyiben azt az év során garanciális kiadásra nem kell igénybe venni. Ezen okirat arra vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, mely szerint ezen összeg a felperesen kívül mást illetne. A visszatartott összeg még nem került kifizetésre, így erre tekintettel terjesztette elő keresetét a vállalkozói díj megfizetése iránt az alperes ellen.

Álláspontja szerint az alperes által csatolt háromoldalú megállapodások és engedményezési szerződések között ellentmondás van, mivel a megállapodások 6. pontjában egy jövőben elvégzendő munka ellenértékéről kiállítandó számláról tesznek említést és jelölik meg a később, 2010. december 13-ai szerződésmódosításban meghatározásra kerülő garanciális visszatartás összegét. Ezzel szemben az engedményezési szerződésekben a teljesítés igazolásokkal ellátott számlán szereplő összeget említene, azonban a számlák az alperes részéről csatolásra nem kerültek, így a két megállapodás tartalma ellentétes egymással.

Kitért arra is, hogy az alperesi megbízott tanúvallomása szerint az engedményezési szerződéseknek nem volt melléklete, tehát fiktív számlákra, fiktív összegekre vonatkoztak, vagyis nem jöttek létre érvényesen. Ezt erősíti a BH.142/2004. számú eseti döntés is, mivel az engedményezés tárgya lényeges tartalmi elemnek minősül, mely ténynek az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget, és megállapítása „azt sugallhatja”, hogy „a számlák, lehet, hogy mégis megvannak”.

Nem értett egyet az ítélet indokolásának a felperesi számlák hiányára vonatkozó megállapításával sem. Hangoztatta, hogy az alperes egyetlen olyan alvállalkozói számlát sem csatolt, melynek összege megegyezett volna az engedményezési szerződésekben megjelölt összegekkel.

Az engedményezési szerződés 2. pontjának pontatlan megfogalmazására vonatkozó bírósági álláspontot érintően megjegyezte, az irányadó Ptk. 207. § (1) bekezdését figyelembe véve a felek között a szerződési nyilatkozatok értelmezésében nem volt vita. Az engedményezési szerződések szerint a szerződések mellékletét képezik a teljesítésigazolással ellátott számlák, azonban a

törvényszék a felperes indítványa ellenére nem hívta fel az alperest az engedményezési szerződésben hivatkozott számlák becsatolására, és valónak fogadta el a fiktív szerződésekben megjelölt, de nem igazolt összegeket.

Hivatkozott arra is, hogy a felek által 2010. december 13-án aláírt szerződés módosításban került meghatározásra a garanciális visszatartás pontos összege, mely nem tartalmaz adatot arra, hogy ezen összeg valamelyik másik fél vagy alvállalkozó részére engedményezésre kerül. Ennek ellenére a törvényszék a leírtakkal ellentétesen értelmezte a szerződést. Érthetetlennek tekintette továbbá az elsőfokú bíróságnak a BH.410/2004. számú eseti döntéssel összefüggő értelmezését is, ugyanis a megállapodásban nincs szó engedményezésről, díjkövetelésről, illetve arról, hogy a felperes mekkora összeget és milyen címen engedményez az alvállalkozókra. Kifejtette, az engedményezési szerződések nem képezték a felszámolási anyag részét, ezért nem élt a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja szerinti perindítási lehetőséggel. Felhívta a figyelmet arra, hogy az alperes a követelt összeggel, annak alvállalkozók részére való kifizetésével nem tud elszámolni, melyből arra lehet következtetni, hogy az alvállalkozók megkapták a részükre járó díjat, a 22.520.000 forint összeg azonban a felperest illeti meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes perköltség viselésére való kötelezését kérte.

A felperes fellebbezése - az alábbiak szerint - nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helytálló a rendelkezésre állt bizonyítékok okszerű mérlegelésével meghozott döntése is.

A felperes a fellebbezésében nem hozott fel olyan új tényt vagy bizonyítékot amely alapul szolgálna az elsőfokú bíróság határozatának felperesi kereset szerinti megváltoztatására.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság ítélet indokolásában kifejtett álláspontjával, azt a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakkal egészíti ki.

A felperes keresetében 22.520.000 forint vállalkozói díj és késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest, mivel az volt az álláspontja, hogy az alperes mint megrendelő az egy éves időtartam elteltére figyelemmel a garanciális visszatartás összegének a részére való megfizetésére köteles a köztük 2008. november 13-án létrejött vállalkozási szerződés, illetve a 2010. december 13-án megkötött vállalkozási szerződés módosítás alapján. Állította, hogy a két megállapodás közötti időben a peres felek és az alvállalkozók között létrejött háromoldalú megállapodások, valamint a felperes mint engedményező és az alvállalkozók mint engedményesek által kötött szerződések nem eredményezték a jogosult személyének a változását, és továbbra is a felperest illeti a vállalkozói díj garanciális visszatartás része.

Kétségtelen, hogy az eredeti vállalkozási szerződés alapján a felperes, mint generálkivitelező volt a vállalkozói díjra jogosult, és a szerződés módosításaként létrejött 2013. december 13-i megállapodás sem szól arról, hogy az összegszerűen meghatározott garanciális visszatartás 22.500.000 forint összege ne a felperest illelné. Egyetértett azonban a Fővárosi Ítéltábla a törvényszéknek a megrendelő alperes, a generálkivitelező felperes és az egyes alvállalkozók között létrejött háromoldalú megállapodásokban, valamint az azok mellékletét képező engedményezési szerződésekben foglalt kötelezettség vállalásából levont jogkövetkeztetésével, mely szerint az engedményezési szerződésekben meghatározott összegből kerül visszatartásra az a háromoldalú megállapodásban meghatározott összeg, amely a határidő lejártával az alvállalkozókat illeti meg.

A felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel eldöntendő jogkérdésként merült fel, hogy az engedményezési szerződések érvénytelenségét eredményezte-e az a körülmény, hogy a megállapodás szerint, annak mellékletét képező, teljesítésigazolással ellátott számlák nem kerültek csatolásra az engedményezési szerződésekhez. A másodfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a számlák engedményezési szerződések megkötésének időpontjában fennálló hiánya nem értékelhető akként, hogy az engedményezés fiktív összegre vonatkozott, ennek következtében pedig az létre sem jött érvényesen.

A felek a háromoldalú megállapodásokat, illetve annak elválaszthatatlan 1. számú mellékletét képező engedményezési szerződéseket aláírták, mely okiratok az elvégzendő munkán kívül feltüntették azt az összeget is, mely összeg engedményezése történt, illetve pontosan megjelölték a jóteljesítési garancia összegét is. Tény, hogy a visszatartás összegét a háromoldalú szerződések tartalmazzák, azonban - mint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt - az egymással összefüggő, egymásra utaló szerződésekből egyértelműen megállapítható az engedményezés tárgya, a követelés összege.

Az elsőfokú bíróság által is felhívott, a jelen eljárásban még alkalmazandó régi Ptk. 328. § (1) bekezdése értelmében a jogosult a követelését másra ruházhatja (engedményezés), melyre perbeli esetben sor került. A felperes mint generálkivitelező és az alperes mint megrendelő, valamint az alvállalkozók megállapodtak abban, hogy a felperes az alperessel szemben fennálló követeléseit az alvállalkozókra engedményezi. Megállapodásuknak megfelelően az alperes valamennyi esedékessé vált díját közvetlenül az alvállalkozók részére fizette ki, mely ellenértéket a felperes határozta meg, és felperes szolgáltatta a teljesítés igazolásokat, valamint az alvállalkozói számlaszámokat is. Ez érvényesült a garanciális visszatartások tekintetében is, az a felperes kifejezett rendelkezése alapján illette meg az alvállalkozókat.

Alap nélkül hivatkozott felperes a fellebbezésében arra, hogy a háromoldalú megállapodások és az engedményezési szerződések között ellentmondás van, ami az engedményezési szerződések létre nem jöttét eredményezi. A háromoldalú megállapodásokban valóban a később kiállítandó számla alapján számítandó visszatartás összege került feltüntetésre, azonban a korábbi teljesítések alapján előre meghatározható volt a még hátralévő munkálatokért járó vállalkozói díj összege, illetve ennek alapján a visszatartás összege is.

Téves a felperes elsőfokú eljárásban már előadott, és a fellebbezésében is hivatkozott álláspontja, mely szerint jövőbeni követelés engedményezésére nem kerülhet sor. Az engedményezést követő időben esedékessé váló követelés engedményezése is lehetséges, és az engedményezés a követelés egy részére is vonatkozhat. A jövőben lejáró követelés engedményezését a jogszabály nem tiltja, és azt a következetes bírói gyakorlat sem teszi kizárttá.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a másodfokú perköltség viselésére, mely az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt, az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 46. § (1) bekezdése alapján megállapított fellebbezési eljárási illetékből, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíjból áll.

Budapest, 2015. január 28.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

. Katinszky Márta Cecília s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző